

Tekstas mokytojui (pamokos pradžiai):

Prieš pradėdami kurti savo gamtos teptukus, pagalvokime - ar žmonės visada turėjo tokius teptukus, kokius šiandien matome dailės parodotuvėse? Iš tiesų pirmieji teptukai atsirado labai seniai, dar tada, kai žmonės gyveno urvuose. Priešistorės žmonės piešė ant akmeninių sienų gyvūnus, medžioklės scenas ir įvairius simbolius. Jie neturėjo plastikinių ar sintetinių priemonių, todėl kūrybai naudojo tai, ką rasdavo gamtoje: šakeles, samanų kuokštelius, plunksnas, gyvūnų plaukus, žoles ar net savo pirštus. Taip buvo sukurti vieni seniausių piešinių pasaulyje.

Vėliau žmonės pradėjo ieškoti būdų, kaip piešti tiksliau ir patogiau. Senovės Egipte, Kinijoje ir Graikijoje buvo gaminami pirmieji tikri teptukai. Kinijoje teptukas buvo laikomas labai svarbiu įrankiu - juo ne tik piešdavo, bet ir rašydavo hieroglifus. Teptukai būdavo gaminami iš bambuko ir gyvūnų plaukų: arklės, ožkos, kiškio ar vilko kailio. Kinų menininkai tikėjo, kad teptukas turi „judėti kaip gyvas“, todėl labai svarbu buvo jo minkštumas, lankstumas ir forma.

Europoje ilgą laiką dailininkai taip pat naudojo natūralius teptukus. Viduramžiais vienuoliai ranka perrašinėjo knygas ir piešė mažas iliustracijas labai plonais teptukais. Renesanso laikais garsūs dailininkai, tokie kaip Leonardas da Vinčis ar Mikelandželas, tapė teptukais iš gyvūnų šerių. Skirtingi šereliai turėjo skirtingą paskirtį - vieni tiko plonomis linijoms, kiti dideliems dažų potėpiams.

Įdomu tai, kad teptukai žmonėms buvo reikalingi ne tik piešimui. Jais buvo dekoruojami baldai, indai, sienos, audiniai ir net ginklai. Teptukas tapo kūrybos, meno ir žmogaus vaizduotės simboliu.

Lietuvoje žmonės taip pat nuo seno naudojo gamtą kūrybai. Mūsų protėviai dekoruodavo medinius daiktus, margindavo audinius, piešdavo ornamentus, naudodami natūralias medžiagas ir augalinius dažus. Liaudies mene labai svarbūs buvo gamtos motyvai - lapai, gėlės, paukščiai, medžiai. Menininkai dažnai įkvėpimo semdavosi iš aplinkos, todėl gamta tapdavo ne tik tema, bet ir priemone kurti.

Šiandien dauguma teptukų gaminami gamyklose iš sintetinių medžiagų, tačiau menininkai vis dar mėgsta eksperimentuoti. Kai kurie kuria teptukus iš šluotelių, siūlų, kempinių, žolių ar šakų. Kodėl? Todėl, kad kiekviena medžiaga palieka skirtingą žymę. Vienas teptukas piešia plonai, kitas taškuoja, dar kitas palieka šiurkštų pėdsaką.

Diskusiniai klausimai:

1. Ar galima kurti meną be įprastų teptukų?
2. Kuo gamtos teptukas gali skirtis nuo piršto teptuko?
3. Kokios gamtos medžiagos, jūsų manymu, pieštų įdomiausiai?
4. Kaip galime rinkti medžiagas nekenkdam gamtai?
5. Kodėl žmonės nuo senų laikų naudojo gamtą kūrybai?

Teptuko nr.	Iš ko pagamintas teptukas?
1	
2	
3	

Teptuko nr.	Iš ko pagamintas teptukas?
1	
2	
3	